

lige Ulemper af det i Øjeblikket og navnlig ikke nogen særlige Protester fra de paagældende Erhvervs Side. Ja, det er rigtigt, det anerkender jeg, men jeg sagde nu „hvis“, og nu er man ikke i 1863, men i 1921, og det er det, der for mig er det afgørende. Jeg har en stor Ærbødighed og Veneration for Historien, men jeg kan ikke føre Forholdene fra 1863 over paa Forholdene af Dags Dato; jeg siger: Gudskelov, for jeg kan ikke se, at man kom videre paa den Maade. Det, jeg er mest bange for, berettiget bange for, er Vanskeligheden ved Overgangen — som jeg er bange for i stor Udstrækning kan blive en Undergang — fra det ene System til det andet. Det er som at skifte Heste midt paa Broen, hvad man altid advarer imod fra alle Sider. Nu vil man skifte System midt i en Krise, og det er dette, jeg har tilladt mig at advare imod. Jeg nævnte forleden i min Tale Forholdene i Holland og fremhævede, at den Opfattelse af de hollandske Forhold, som Finansministeren havde hævdet i sin Fremsættelsestale, neppe var helt berettiget. For det første er Toldsatserne i det hele lavere i Holland; de ligger omkring 5 pCt., og det er i alt Fald noget lavere end de gennemsnitlige Satser i det Forslag, den højtærede Minister har fremsat. Men naar den højtærede Finansminister i Dag hævdede, at de Erfaringer, hvis Aktualitet jeg drog i Tvivl sidst, og som han byggede sine Argumenter paa, var af allernyeste Dato, saa maa jeg sige, at jeg har Materiale, som staa i nogen Modstrid med hans Opfattelse paa dette Punkt. Hans Opfattelse, som ogsaa blev støttet af det ærede Medlem Hr. Rode, gik ud paa, at den hollandske Eksport i vid Udstrækning gik til andre Lande end netop Kolonierne, og at jeg derfor ikke havde haft Ret til saa stærkt at fremdrage disse Kolonier, navnlig ikke som Afsætningsmarked, men for Resten heller ikke som Raastoffeleverandører, saaledes som jeg gjorde. Jeg tillader mig her at fremsætte nogle Oplysninger efter en Indberetning fra den kongelige Konsul i Amsterdam af 2. December 1921 om den Virkning, som Toldtarifændringen og -forhøjelsen i nederlandsk Ostindien antagelig vil øve overfor den hollandske Industri. Hollandsk Ostindien er ramt af en svær Krise, og for

at skaffe Penge i Statskassen vil man midlertidig forhøje de bestaaende Toldsatser med 25 pCt. o. s. v. Dette giver den hollandske Industri Anledning til at protestere, og den store Bomuldsindustri fremfører herunder, at dens Eksport til Indien udgør 63 pCt. af den samlede Bomuldseksport. En saadan Beretning viser da, hvor stor Betydning som Afsætningsomraade det hollandske Kolonierige har for den hollandske Industri, og det fremhæves — og herpaa støtter jeg altsaa min Opfattelse —, at denne Betydning stiger i tilsvarende Maalestok, efterhaanden som Forholdene bliver slettere og slettere paa de andre Markeder. Jeg vil gerne, medens jeg er ved Holland, nævne, at Værditolden ogsaa i dette Land er blevet stærkt kritiseret, fordi den faktisk ikke har opfyldt sin Mission under den nuværende Valutamisère, som jo for Holland er lige saa slem som for os. Man har fra Industriens Side i Holland lagt Vægt paa, om det ikke var muligt gennem Fastsættelse af en bestemt udenlandsk Valutakurs at undgaa en overvældende Valutamisère, og det var det samme Forhold, jeg pegede paa forleden Dag i min Tale, naar jeg ønskede, at man under ekstraordinære Forhold kunde skride til ekstraordinære Forholdsregler, nemlig gennem administrative Fastsættelser af Valutakurser, lige saavel som Værdiskønnet ved Grænsen maatte blive afgørende overfor Vareindførsel, hvor der ikke forelaa Fakturaer eller Regninger.

Den højtærede Finansminister sluttede med en vis patetisk Besværgelse om i dette Land ikke at rejse højprotektionistiske Krav. For saa vidt han sigtede til mit Parti — og delvis sigtede han med dette Udtryk utvivlsomt til vort Parti —, maa jeg benægte, at vort Parti er højprotektionistisk. Jeg maa hævde, at vi er meget moderat protektionistiske, og vi er det ikke af Fanatisme, men udelukkende af opportune Hensyn. Jeg tror ikke en Gang, hvis den højtærede Finansminister gaar ud til Industrien, at han vil finde nogen egentlig Højprotektionisme i dette Land. Den hidtidige Fører for den danske Industri, en Mand som Ingeniør Foss, er i sit Hjerte lige saa god og lige saa varm en Frihandelsmand, som den højtærede Mini-